

Міністерство освіти і науки України  
Інститут мистецтвознавства, фольклористики  
та етнології ім. М.Т.Рильського НАН України  
Uniwersytet Rzeszowski  
Wydział Muzyki  
Рівненський державний гуманітарний університет  
Інститут мистецтв

# **МИСТЕЦЬКА ОСВІТА ТА РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ**

Збірник наукових праць

Випуск 4

Рівне – 2018

**Редакційна колегія:**

- Сверлюк Я.В.**, доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту мистецтв РДГУ;  
**Олексюк О.М.**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики музичного мистецтва Інституту мистецтв Київського університету ім. Бориса Грінченка;  
**Павелків Р.В.**, доктор психологічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, академік АН ВШ України, перший проректор Рівненського державного гуманітарного університету;  
**Пелех Ю.В.**, доктор педагогічних наук, професор, проректор з **науково-педагогічної та навчально-методичної роботи**;  
**Вербець В.В.**, доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту соціології Рівненського державного гуманітарного університету;  
**Mirosław Dymon** Dr. hab., prof. Uniwersytet Rzeszowski wydział muzyki;  
**Лісова С.В.**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики професійної освіти Рівненського державного гуманітарного університету;  
**Малафік І.В.**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної і соціальної педагогіки та управління освітою Рівненського державного гуманітарного університету;  
**Дем'янчук О.Н.**, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики викладання мистецьких дисциплін Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка;  
**Потапчук Т.М.**, доктор педагогічних наук, професор, кафедра пісенно-хорової практики та постановки голосу Рівненського державного гуманітарного університету;  
**Шевчук С.І.**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва;  
**Цюлюпа С.Д.**, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри духових та ударних інструментів Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету;  
**Крижановська Т.І.**, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри історії, теорії музики та методики музичного виховання Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету;  
**Сверлюк Л.І.**, кандидат педагогічних наук, доцент, кафедра пісенно-хорової практики та постановки голосу Рівненського державного гуманітарного університету;  
**Буцяк В.І.**, кандидат педагогічних наук, доцент, кафедра гри на музичних інструментах Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету;  
**Прокопович Т.Ю.**, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри історії, теорії музики та методики музичного виховання Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету;  
**Радковська Л.М.**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри історії, теорії музики та методики музичного виховання Інституту мистецтв Рівненського державного гуманітарного університету;  
**Филипчук М.С.**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри естрадної музики Рівненського державного гуманітарного університету.

*Рекомендовано вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету  
(протокол № 2 від 22.02.2018 р.)*

**Мистецька освіта та розвиток творчої особистості** : зб. наук. пр. / Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, Uniwersytet Rzeszowski wydział Muzyki, Рівнен. держ. гуманіт. ун-т, Ін-т мистецтв. – Рівне : Волин. береги, 2018. – Вип. 4. – 396 с.

ISBN 978-966-416-550-8

Збірник наукових праць присвячений актуальним питанням професійної підготовки фахівців мистецького напрямку. Висвітлюються сучасні методологічні підходи розвитку творчої особистості студентів, охарактеризовано особливості музично-педагогічної діяльності.

Для викладачів і студентів мистецьких навчальних закладів, науковців й працівників в галузі музичної педагогіки та мистецтвознавства.

УДК 7.071.5

# ЗМІСТ

## РОЗДІЛ I.

### *Теорія і методологія мистецької освіти*

<i>Бурчак І.С.</i> Діагностика сформованості ціннісних орієнтацій майбутніх керівників дитячим ансамблем спортивно-бального танцю.....	6
<i>Іванова Л.І., Іванова Т.В.</i> Особливості початкового етапу фортепіанної підготовки учнів музичних шкіл.....	13
<i>Сверлюк Л.І., Куніцька І.В.</i> Теоретичні основи формування гуманних взаємин у дитячому хоровому колективі.....	19
<i>Лужна Л.М., Радковська Л.М.</i> Робота над поліфонічними творами з учнями-піаністами ДМШ (на прикладі "Нотного зошити А. М. Бах").....	26
<i>Матвійчук А.В.</i> Роль естрадного вокального ансамблю у формуванні професійних навичок майбутніх вчителів музичного мистецтва.....	32
<i>Наулік Н.В.</i> Розвиток навчального інтересу учнів-початківців в класі фортепіано.....	38
<i>Никон О.К., Остапчук М.М.</i> Формування мотивації вдосконалення виконавських навичок у самостійній роботі студентів.....	45
<i>Павлішин Н.В.</i> Музичний розвиток підлітків в умовах інтеграції мистецтв.....	53
<i>Пальоха О.А.</i> Роль задатків і здібностей у професійній музичній діяльності.....	60
<i>Піддубник В.Г., Якимчук С.Н.</i> Проблеми концертного хвилювання співаків творчого колективу.....	68
<i>Прокопович Т.Ю.</i> Педагогіка музична і музейна: сучасні тенденції взаємодії.....	74
<i>Сверлюк Я.В.</i> Методологічні підходи професійної підготовки диригента оркестрового колективу.....	80
<i>Симончук Т.Д.</i> Роль естрадної пісні у формуванні вокальної культури підлітків.....	89
<i>Радковська Л.М., Цибульська С.Ю.</i> Використання новітніх технологій на уроках музичного мистецтва в ЗОШ.....	95
<i>Тетєнєва Н.О.</i> Форми та методи розвитку музичних здібностей на уроках сольфеджіо в ДМШ.....	101
<i>Турчин Г.П.</i> Художні завдання диригента оркестру в роботі над музично-виразовими засобами.....	107
<i>Ужинський М.Ю., Капітанець Л.М.</i> Студія електронної музики як творча майстерня музиканта-інструменталіста.....	117
<i>Фарина Н.П.</i> Концертно-виконавська діяльність студентів-вокалістів: педагогічний аспект.....	124
<i>Федачко І.Б.</i> Еволюція педагогічних поглядів на процес роботи над музичним твором.....	131
<i>Хуан Ханьцзе.</i> Педагогічні умови формування готовності майбутнього вчителя музики до сценічного партнерства.....	138
<i>Цюлюпа С.Д., Цюлюпа Н.Л.</i> Педагогічні принципи викладання фахових дисциплін зі спеціальності "Музичне мистецтво".....	144

## РОЗДІЛ II.

### Сучасні виміри мистецтвознавства

<i>Mirosław Dymon. Kształtowanie zainteresowań i umiejętności muzycznych dzieci i młodzieży w środowisku szkolnym</i> .....	151
<i>Блищук Н.В. Творча майстерність піаніста-концертмейстера дитячого хору</i> .....	164
<i>Буцяк В.І., Турко Н.С. Культурологічні засади появи та функціонування музичних інструментів</i> .....	170
<i>Власюк О.П. Спадщина українського мистецтва в історичній ретроспективі</i> .....	178
<i>Трачук Л.Д., Гаврилюк С.В. Тульчинське училище культури в мистецькому житті Поділля</i> .....	189
<i>Галаган В. Технологічні основи колективного виконавства</i> .....	195
<i>Дзвінка Р.І. Творчий доробок Михайла Тимофіїва в контексті еволюції сопілкового виконавства</i> .....	204
<i>Димченко С.С. Проблеми становлення та розвитку диригентського мистецтва: здобутки і перспективи</i> .....	210
<i>Krous O.P., Prys K.O. Folklor of Volyn Polissya as an important factor of formation of national self-identity of future music teachers</i> .....	220
<i>Крусь О.П. Регіональний музичний фольклор – інтегральна частка духовної скарбниці нації</i> .....	226
<i>Островська Г.Б. Творчий портрет Лідії Сергіївни Костянець</i> .....	232
<i>Петричук О.В. Історико-культурні передумови формування специфікацій стилю в музиці</i> .....	241
<i>Симончук І.А. Даюк Ж.Ю. Артистично-театральні аспекти виконавського мистецтва у творчості провідних українських баяністів</i> .....	248
<i>Сташук О.А. Творчо-педагогічний феномен Олександра Панасовича Довгалока</i> .....	254
<i>Столярчук Б.Й. Збирач народних пісень Рівненщини Петро Степанюк</i> .....	262
<i>Ускова А. Обряд випікання весільного короваю у селі Колом'є Славутського району Хмельницької області</i> .....	266
<i>Филичук М.С. Бас-гітара в культурно-мистецькому просторі: генеза, розвиток, сучасний стан</i> .....	275
<i>Франчук Д. Історія та народнопісенна творчість села Самчики (Старокостянтинівського району Хмельницької області)</i> .....	283
<i>Цапун Р.В. Українська традиція святкування масниці та відтворення обрядодій в студентському середовищі</i> .....	293
<i>Черніско В.А. Творчий доробок Євгенії Родзь через призму історії та спадкоємності</i> .....	299
<i>Шереток Р.М. Мистецьке наповнення інтер'єру культових споруд ордену кармелітів на Волині (за матеріалами праць Т. Стецького і Я. Гіжицького)</i> .....	306
<i>Шихова Г.І. Зародження та розвиток української музичної освіти у XVI-XIX ст.</i> .....	314
<i>Радковська Л.М., Яцук І.І. Сучасна бандура: новий статус академічного і професійного інструменту</i> .....	320

### РОЗДІЛ III.

#### **Методика музичного навчання і виховання**

<i>Кардаш (Гергелюк) В.В.</i> Розвиток емоційної сфери дітей з особливими потребами засобами музичного мистецтва .....	325
<i>Грабiк Н.В.</i> Методи творчого самовираження учнів у вокально-хоровій роботі загальноосвітніх навчальних закладів .....	329
<i>Гумiнська О.О.</i> Науково-методичні засади самовираження учнів у музичній діяльності .....	334
<i>Гурин А.В.</i> Інструментальне музикування на уроках музичного мистецтва в загальноосвітньому навчальному закладі .....	338
<i>Карманюк Ю.В., Григорчук І.С.</i> Музичний фольклор в системі засобів музичного виховання молодших школярів .....	345
<i>Клець Т.</i> Розвиток техніки диригування у студентів музично-педагогічних спеціальностей .....	350
<i>Крет М.В.</i> Музика та її морально-виховні функції у процесі становлення особистості .....	357
<i>Лукащук О.І.</i> Роль мистецтва у професійному становленні майбутнього вчителя музики .....	362
<i>Крижановська Т.І., Оксенчук Д.Ю.</i> Розвиток виконавської культури учня-баяніста за методикою Петра Серотюка .....	370
<i>Пастушенко Л.А.</i> Принципи і підходи виховання естетичних смаків майбутніх учителів музичного мистецтва .....	379
<i>Пастушенко А.С., Гарбуз Т.В.</i> Вища школа в системі національно-патріотичного виховання молоді на кращих зразках народної пісенної творчості .....	386
Про авторів .....	393

10. Ольхов К.А. Теоретические основы дирижерской техники / К.А. Ольхов // 3-е изд. доп. – Л.: Музыка, 1990. – 200 с.

11. Пазовский А.М. Записки дирижера / А.М.Пазовский. – М. : Сов. композитор, 1968. – 558 с.

12. Петрик С.В. Историчний шлях становлення мистецтва диригування як феномена музичної культури / С.В.Петрик // Науковий вісник НМАУ ім. П.І.Чайковського: Виконавське музикознавство: стильові парадигми композиторської творчості та музично-виконавської інтерпретації, актуальні проблеми музичної педагогіки. – К.: 2013. – Вип. 107. – С.50-59.

13. Рожок В.І. Диригентське мистецтво України / В.І.Рожок // Музика і сучасність. Монографічні дослідження. Науково-популярні, критичні та публіцистичні твори. – К.: Книга пам'яті України, 2003. – С.63-74.

14. Турчак С.В. Диригент в оперному театрі / С.В.Турчак // Музика . – 1979. – №4. – С.8.

15. Шерхен Г. Учебник дирижирования / Герман Шерхен. – М.: Сов. композитор, 1976. – 321 с.



UDC 37.035.6: 784.4

*Krous O.P., Pryt K.O.*

## **FOLKLOR OF VOLYN POLISSYA AS AN IMPORTANT FACTOR OF FORMATION OF NATIONAL SELF-IDENTITY OF FUTURE MUSIC TEACHERS**

*Abstract. The authors view folk traditions as a factor in the spiritual self-affirmation of future music teachers.*

*Key words: popular folk art, national identity, spiritual affirmation.*

*Анотація. Автори розглядають народні традиції як фактор духовного самоствердження майбутніх учителів музики.*

*Ключові слова: народнопісенна творчість, національна самоідентифікація, духовне утвердження.*

*Аннотация. Авторы рассматривают народные традиции как фактор духовного самоутверждения будущих учителей музыки.*

*Ключевые слова: народнопесенное творчество, национальная самоидентичность, духовное развитие.*

**Formulation of the problem.** Under the conditions of globalization, the problem of strengthening the national consciousness, restoring or strengthening the statehood, preserving and using national traditions and cultural achievements are among the most urgent. The interconnectedness and interdependence of culture, the heritage of previous generations and the prospects of the spiritual

prosperity of the nation are evident. The educational functions of the traditions were highly appreciated by the outstanding teacher O.S. Makarenko, who emphasized that nothing strengthens the collective as a tradition. Therefore, to preserve them – an extremely important task of educational work [3]. Because it is brought up in traditions, in particular folksongs, the young man feels better the connection of times and generations, knows well the history of his native land, the spiritual treasures of his people. Through their help, the labor, political, cultural and moral experience of the past generations becomes a necessary foundation for further deepening of the national-cultural self-awareness, for the development of the need for national culture as a fundamental element, the foundation of spiritual health and society, and for the individual, including the future teacher of music.

**The purpose** of the article is to find out and cover the place of melos of Volyn Polissya in the system of development of musical and pedagogical education.

**Research analysis.** Honorable and responsible mission of higher educational institutions – to prepare conscious, educated national personnel with a high intellectual and broad outlook. However, the nature of modern pedagogical education in the country, whose content does not adequately reflect the spiritual heritage of the Ukrainian people, does not contribute to the education of the national consciousness of the future teacher of music. In view of this, the educational process in pedagogical universities should be based on a real national ground based on cultural and historical traditions, in particular, folk verses. This is convinced by the research of modern scholars (T. Anikina, S.Gorbenko, O.Dokukina, V.Ivanov, Y.Mandrik, O.Otich, L.Stryuk, I.Taran, L.Filonenko, V.Yutsevich and others); which substantiated the educational potential of Ukrainian folk art, especially its use in the process of teaching pupils of different age groups and students. At the same time, in our opinion, regional music folklore, which is an integral part of our great national culture, a peculiar chronicle of the past, the echo of centuries, the integral part of the spiritual treasury of the nation deserves close attention in the context of the training of future music teachers. [5]

**Presenting main material.** Apparently, nowadays nobody doubts that the spiritual health of society is impossible without resorting to the first causes of cultural existence, awareness of the role and significance of oral folk art, in particular, in the context of the training of future music teachers. The urgent need to master the national spiritual heritage and the formation of the nationally oriented personality of the teacher is conditioned by a whole complex of socio-cultural, moral and ethical issues related to the nature of the current civilized process, the breakdown of traditional behavioral settings, the bankruptcy of many worldviews and humanistic illusions, with increasing cynical nihilism as symptom of social pathology [2].

Among the national spiritual treasures, it is no coincidence that such a vivid and unique phenomenon as folklore stands out that "contains such a sum of knowledge and universal truths about man, human relations, humanity, to which not every great philosopher of ancient or modern times " takes ". This is not a miracle, because, as you know (though forgotten): the voice of the people is the voice of God "(I.M. Dzyuba). In folklore, in particular Volyn, the best features of the Ukrainian people – the desire for freedom, the condemnation of evil, social injustice, and the desire to develop good beginnings in human beings – have been reflected. And – "the fruits of deep heart movements, the fruits of historical events, beliefs, traces of the experienced pain, experienced joy" (K.D. Ushynsky).

The songs of Volyn Polissya are extremely luxurious. "What side is the news," says Volynians, when it comes to the richness and variety of their song creativity. Indeed, almost every village and city have a lot of "their" – the local pearls of poetry, which reflected the history of the land, its original nature, the sensitive character of freedom-loving and hard-working people. Many of them can be heard today on radio and television, in concerts of well-known vocalists and in folk life.

Volyn's musical and song creativity is an important and effective tool for the upbringing of future music teachers of secondary schools, as a pretext for national traditions, which largely determine the artistic and aesthetic specificity and culture of the Ukrainian people, and with a pronounced national identity. Actuality of knowledge of folklore for a modern person, and especially the child, is in the value core of national culture, in the system of language, in genre definition of oral folk art, moral aesthetic code, productive experience of the song folk ceremonial heritage of the Volyn Polissya region related to labor, family life of the people. This is the great educational potential of folklore, and neglect of spiritual treasures also destroys culture, society and personality. Dismissive attitude to historical experience, memory inevitably leads to the degradation of the nation. Cultural, that is, historical memory, as conscious memory of the family, necessarily involves a certain level of consciousness of the future teacher of music [1].

The increase of the role of national culture in the development of statehood necessitates the further development of theoretical and cultural problems, which in turn will contribute to the formation of students' programs of their own participation in the real cultural process. It is important to take into account the property of art (folklore as a private form of it, as a complex of complex polyelemental types of syncretic art), to comprehensively and purposefully influence the spiritual structure of the future teacher of music: on the mind and feeling, on the will and on the imagination. In other words, thus exercising the formative influence on the personality of a specialist, the formation of his worldview, morality, political views, etc., and showing a very strong connection in such a sequence as the contacts of man with art, the development of



artistic potentials of personality, the formation of others its potentials, the successful fulfillment by the personality of social roles [6].

A number of ambiguous problems arise when understanding the mechanisms of the traditions and customs practices that Volhyn carried out spontaneously in the past, in a context of deep decentralization of social life. The possession of spiritual treasures was carried out outside the well-established system of public education, thanks to the oral and visual transmission of traditions, customs, craftsmanship, which were carefully kept and actually acted as a battery of our culture. The folk melos for centuries served as the main means of bringing up and bringing Polishchuks to culture. In modern conditions, as a result of urbanization and the transition to a typical urban condition of the nuclear family, the isolation of working adults and children, forced to spend a significant part of their time among peers – in a preschool institution, school, yard, there was a violation of the succession of generations. Consequently, the functions of the culture transmission are increasingly shifting from direct forms of communication to social institutions of education – schools, out-of-school and cultural-educational institutions. By the way, they in the vast majority actively use folklore and its traditions in solving a whole range of pedagogical tasks.

Further. The ideas of the revival of the Volyn national folk heritage are based on the understanding of the artistic and creative value of folklore, on the need to preserve and develop traditional national culture (in its local, regional variants, as well as in the whole). Such noble aspirations now bring together many fans of folklore, whose movement intensified after the Chernobyl catastrophe both in rural areas and in urban environments. In relation to modern culture, this patriotic movement performs a very important function – it creates the foundation for the existence of traditional culture under the new conditions.

Undoubtedly, the folklore movement in Volyn is not uniform in its composition. In it, individual groups differ in their attitude to traditional culture, their level of mastery (authentic and not authentic, or secondary), their place of location (in a village or city), socio-demographic characteristics of participants, the direction of creative activity, forms and methods of its implementation, etc. However, it traditionally observes the desire not only to preserve folk cultural national values, but also to pass them on to the next generations, that is, in the movement there is a tendency to expand the spectrum of activities, inclusion on the level with collectible, research, artistic and performing activities yet educational-pedagogical. This, of course, has a positive effect on the expansion of the forms in attracting Polishchuks children to traditional national culture – children's folk ensembles, studios, schools of folk art (folk culture), folk art academies, multicultural folklore and ethnographic associations, interest clubs, folklore (folk-ethnographic) circles, children's workshops of folk art. At the same time, it is not forgotten about the necessity and expediency of a comprehensive study of the process of development of folklore by children in the modern urbanized environment. In many educational institutions, special attention is paid

to the analysis of the role of factors influencing it, creating conditions that determine its improvement. As a result, it is possible to find effective ways, forms and methods of bringing schoolchildren – this main heir and the future bearer of information of traditional national culture, the study of the foundations of folk art. The latter includes the transfer of traditional knowledge, skills, habits, and the organization of performing and creative activities [7].

The urgency of the study of the process of mastering folklore by future teachers of music is determined by the whole complex of practical tasks facing the society in connection with the general tendency of its humanization. The restructuring of the social environment in line with the high humanistic ideals contributes to the fullest realization of the potentials of the national spiritual heritage and requires new approaches to the inheritance of the traditional folk culture, deprived of the deformation of the past in the training of music teachers of secondary schools.

If you look closely at the structure of the current institutions of culture, it is not difficult to notice: an important place along with the industries that produce and broadcast artistic values belongs to the little-known branch, which provides for the attachment to those spiritual values that they are already firm, sometimes in the abstract, into the arsenal of classical heritage. This branch can be defined as the sphere of personal acquaintance with the values of culture, popularization of the highest achievements of the classical heritage, traditional folk culture, as a mechanism for appropriating the values of the past, their inclusion in the turn of the actual culture [4].

In science, the process of mastering and transforming folklore in social life, culture and professional art has received the name of folklorism. Consideration of the topic of the dissertation research from the point of view of folklorism is very important, since the formation and evolution of traditions, their historically conditioned modifications and upgrades are the essence of the life of folklore. The most detailed definition of oral folk art as a complex, contradictory process of the development of folklore in various spheres of culture by modern man can be described as follows: "Folklorism is a socially deterministic evolutionary process of adaptation, reproduction and transformation of folklore in conditions that differ from those in which the traditional folklore was" (V.S. Gusev). Some scientists consider folklorism as a historical phenomenon of modern urban life and define it as a factor in art.

The author adheres to the view that folklorism in modern conditions acts not only as a mean of bringing to the people spiritual sources, their implantation into the present, but also a mean of cognition. Moreover, this knowledge is not made scholastically, is not isolated from other facets of folklore, and this is a special force of such penetration into folklore.

Among the scientific studies that touch the topic "Youth and traditional folk culture" in one way or another, most of the works are devoted to the problem of implementing the pedagogical and educational potential of folklore in the

practice of school work, out-of-school institutions, the use of folklore and its traditions as important means of musical and artistic, moral – aesthetic education of students in the process of their educational and extracurricular activities.

In the field of cultural and educational work and leisure pedagogy, the authors of the research mainly concern the use of folklore in the activities of cultural and educational institutions, the implementation of its educational potential, as well as the definition of the role of cultural institutions in the process of preservation, promotion and development of traditional folk art.

Separate issues in the organization of the educational process (analysis of the state of scientific and methodological, informational and personnel support of the activity of folklore and ethnographic associations in the system of national education; the concept of a integral approach to the study of ethnic historical and cultural traditions; pedagogical conditions for the education of creative activity in folklore and ethnography; unions) were disclosed in the dissertation of N.M.Solomko [6].

At the same time, according to the analysis of literary sources, there was no special research focused on the mastering of the traditional regional folklore of the Volyn Polissya region in the modern urbanized environment (we mean a modern city and village).

**Conclusions.** Hence, high spirituality and high culture – this is primarily a return to the origins or to its natural essence, which, unfortunately, are often overlooked. Therefore, it can be argued that the mastering of folklore – the song folk heritage of the Volyn-Polissya region by students of musical and pedagogical faculties is an effective factor in further improving the level of professional training for their future practical activities with students at music lessons and in extra-curricular educational activities of general education schools.

And one more remark. If we want to preserve our traditions and step in step with time, you need to take care of a new type of education. The curriculum should relate to the modern needs of the nation, its younger generation. After all, in the conditions of globalization, those cultures that can perceive a new one in their own way will be survived, rejecting what causes violence against their traditional way of life, their spirituality. Let us not forget that a society that does not sing morally degrades, there criminality grows like an ambrosia on the abandoned land.

### Literature

1. Denizna S.O. Formation of musical and pedagogical culture of the future teacher of music by means of folk traditions: Dis. Cand. ped Sciences: 13.00.01. – K., 1996. – 161 p.
2. Dokukina O.M. National values benchmarks in family education // Values of education and upbringing: Scientific-method.Col. / By ed. O.Sukhomlynska. – Kyiv, 1997. – P. 107-109.
3. Makarenko A.C. Pedagogical Works: In 8 volumes/ Compil. L.Y.Gordin, A.A.Frolov. – Moscow: Pedagogics, 1984. – V. 3. – 512p.

4. Otich O.M. Aesthetic and pedagogical potential of the Ukrainian folk song: Teach. manual. – Poltava, 1998. – 35 p.

5. Solomko N. M. Activities of folklore and ethnographic associations as a factor in the education of high school students' creative activity: Author's abstract. Dis. Candidate ped sciences – K., 1992. – 17 p.

6. Stryuk M.I., Stryuk L. B. Revival of Historical Consciousness of Ukrainians in Song Folklore // Contemporary State and Problems of Ukrainian Social Science Development: Coll. of scientific works. – Dnipropetrovsk-Kyiv, 1993. – p.71-74.

7. Filonenko L.P. Ukrainian musical culture as a component of professional training of the future teacher of music: Author's abstract. Dis. Candidate ped sciences – K., 1994. – 24 p.



УДК 371.134:78:37.035.6

*Крусь О.П.*

## **РЕГІОНАЛЬНИЙ МУЗИЧНИЙ ФОЛЬКЛОР – ІНТЕГРАЛЬНА ЧАСТКА ДУХОВНОЇ СКАРБНИЦІ НАЦІЇ**

*Анотація.* У статті розглядається проблема підготовки майбутніх учителів музики, шляхи удосконалення системи навчання на музично-педагогічних факультетах вузів.

*Ключові слова:* національне виховання, патріотична спрямованість навчального процесу.

*Аннотация.* В статье рассматривается проблема подготовки будущих учителей музыки, пути совершенствования системы обучения на музыкально-педагогических факультетах вузов.

*Ключевые слова:* национальное воспитание, патриотическая направленность учебного процесса.

*Annotation.* The article deals with the problem of preparing future music teachers, ways of improving the system of teaching at the musical-pedagogical faculties of higher educational institutions.

*Key words:* national education, patriotic orientation of the educational process.

**Постановка проблеми.** Навчання і виховання студентської молоді – майбутніх вчителів музики неможливе без глибокого опанування духовних скарбів нашого народу, зокрема осмислення його мелосу, який є специфічним відбиттям світогляду українців, сформувавшись у певних історико-соціальних умовах, традиційно-художніх та інших умов їх життя. О.П. Довженко у статті, присвяченій 100-річчю з дня народження видатного українського композитора М.В. Лисенка (1942 р.), підкреслював, що українська пісня "викликає в душі людській найскладніші, найтонші, найглибші асоціації, почуття, думки і прагнення всього, що є кращого в

Наукове видання

## МИСТЕЦЬКА ОСВІТА ТА РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ

*Збірник наукових праць*

*Випуск 4*

*Відповідальні за випуск*  
Сверлюк Ярослав Васильович  
Шевчук Степан Іванович

*Технічний редактор*  
Віталій Власюк

*Редакційна колегія не завжди поділяє погляди авторів,  
висвітлені у збірнику.  
За достовірність фактів, точність цитат та можливі помилки  
повну відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів.*

Підписано до друку 23.03.2017 р. Формат 60x84 1/16. Папір офсет.  
Гарнітура «Times». Друк офсет. Ум. друк. арк. 23,02. Наклад 100 пр. Зам. 18.  
Видавництво «Волинські обереги».  
33028 м. Рівне, вул. 16 Липня, 38; тел./факс: (0362) 62-03-97;  
e-mail: oberegi97@ukr.net

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта  
видавничої справи ДК № 270 від 07.12.2000 р.

Надруковано у друкарні видавництва «Волинські обереги».